

Przedmowa do tomu II

Kosmetologia to jedyna pozycja na rynku wydawniczym z tej dziedziny, która w sposób całościowy obejmuje tematykę kosmetologiczną. Mamy nadzieję, że stanie się ona pomocna w kształceniu oraz w pracy wielu specjalistów dziedzin estetycznych, medycznych i chemicznych.

U podstaw wydania książki leżała konieczność kompleksowego ujęcia ogółu zagadnień kosmetologicznych, uzupełnionych o wiedzę nauk zintegrowanych z kosmetologią. Opracowanie powstało na podstawie piśmiennictwa naukowego, zarówno o wymiarze badawczym, jak i poglądowym, dostępnej literatury fachowej, wiedzy i doświadczenia praktycznego specjalistów wielu dziedzin z całej Polski.

W tomie I dokonano usystematyzowania oraz metodycznego opracowania wiedzy kosmetologicznej, obejmującej: anatomię, histologię, problematykę kosmetologiczną, konsultację kosmetologiczną, kosmetologię elementarną i zabiegową oraz metody oceny skóry.

W tomie II potraktowano kosmetologię jako dziedzinę interdyscyplinarną, wiążącą się bezpośrednio lub pośrednio z licznymi dziedzinami medycznymi i chemicznymi. Wielokierunkowość kosmetologii zachęca do współpracy specjalistów licznych dziedzin. Kosmetolodzy to dziś szeroko wykwalifikowani specjaliści wykonujący czynności, w tym zabiegi, niejako między lekarzem dermatologiem, lekarzem medycyny estetycznej, farmaceutą, fizjoterapeutą i chemikiem. W tym kontekście kosmetolodzy mogą działać na szczeblu współpracy diagnostycznej, zabiegowej (terapeutycznej) oraz badawczo-naukowej.

Tom II *Kosmetologii* został podzielony na osiem części.

Część I szeroko obejmuje tematykę dermatologiczną, począwszy od wyszczególnienia dermatoz i zmian skórnych, poprzez psychodermatologię, trichologię, podologię i problematykę onkologiczną. W rozdziale *Dermatologia* zostały scharakteryzowane choroby skóry rozpoznawane na podstawie wykwitów skórnych, ich umiejscowienia i rozmieszczenia na skórze, w połączeniu z dolegliwościami chorego. Związek kosmetologii i *Psychodermatologii* wynika, z tego, że problemy skórne mogą wywoływać zaburzenia psychiczne i odwrotnie zaburzenia psychiczne mogą wpływać na występowanie zmian na skórze, o czym powinien wiedzieć kosmetolog. Przy mnogości stosowanych podczas zabiegów kosmetyków mogą się pojawiać różne reakcje skóry – podrażnienia, ale również alergię, co zostało szczegółowo omówione w rozdziale *Alergie i podrażnienia kosmetyczne*. Obecnie coraz więcej kosmetologów interesuje się tematyką *Trichologii*. W tym zakresie wykonują oni zarówno podstawową diagnostykę chorób włosów, jak i zabiegi wspomagające leczenie i poprawę ich stanu. *Podologia* to dziedzina zajmująca się zaburzeniami prawidłowego stanu i funkcjonalności stóp. Podologiem jest najczęściej kosmetolog, który działa na pograniczu między leczeniem medycznym, pielęgnacją i profilaktyką, często współpracując z lekarzami różnych specjalności. *Kosmetologia onkologiczna* nawiązuje do właściwego postępowania z pacjentami z historią nowotworową bądź w trakcie terapii. W rozdziale tym została podkreślona

rola kosmetologii w poprawie komfortu życia u osób dotkniętych chorobami onkologicznymi. Umiejętność właściwej oceny zmian skórnych klienta oraz skierowanie go na konsultację i badanie diagnostyczne do dermatologa, podologa, alergologa, trichologa, psychodermatologa, endokrynologa czy onkologa – stanowi pożądaną cechę kosmetologa.

Interdyscyplinarność kosmetologii nie ogranicza się wyłącznie do dziedzin medycznych. **Część II** szeroko obejmuje *Chemię surowców kosmetycznych*. W zakresie działań kosmetologa leży wykorzystanie wiedzy z chemii kosmetycznej w ośrodkach badań aplikacyjnych produktów kosmetycznych, instytucjach badań kosmetyków oraz firmach zajmujących się surowcami i półproduktami używanymi do wytwarzania kosmetyków. Rozdziały poświęcone *Chemii kosmetycznej*, *Perfumerii*, *Surowcom naturalnym* oraz *Aromaterapii* stanowią źródło wiedzy na temat działania, zastosowania i bezpieczeństwa poszczególnych składników kosmetyków. Kosmetolodzy dysponujący wiedzą z tego zakresu mogą wyjść naprzeciw oczekiwaniom klientów, którzy wymagają zagwarantowania im i zarekomendowania skutecznych, a zarazem bezpiecznych produktów i zabiegów pielęgnacyjnych.

W **Części III** zatytułowanej *Badania i ocena jakości kosmetyków* Czytelnik zostaje przeprowadzony przez praktyki wytwarzania kosmetyków oraz związane z tym wytyczne w zakresie kontroli jakości produktów (*Zasady GMP, badania i ocena jakości produktów kosmetycznych; Metody oceny działania produktów kosmetycznych*) oraz ich końcówką *Analizę sensoryczną* rozwiniętą w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku. W rozdziale dotyczącym *Toksykologii* przedstawiona jest w zarysie aktualna wiedza na temat bezpieczeństwa stosowania produktów kosmetycznych.

W obszarze praktyk zabiegowych kosmetolodzy często współdziałają z fizjoterapeutami, rehabilitantami i masażystami. Znajdują zatrudnienie m.in. w ośrodkach spa i wellness, salonach odnowy biologicznej, gabinetach fizjoterapeutycznych i masażu, szpitalach uzdrowiskowych, uzdrowiskach i sanatoriach. Wobec czego w **Części IV** pt. *Fizjoterapia w kosmetologii* omó-

wione zostały zagadnienia i podstawowe postępowanie terapeutyczne w zakresie: *Masażu, Fizykoterapii, zabiegów Spa i wellness – odnowy biologicznej, Aktywności fizycznej, Termoterapii, Balneoterapii i hydroterapii, Klimatoterapii, subterraneanoterapii, muzykoterapii i chromoterapii*.

Ważne miejsce w tomie zajmuje **Część V** poświęcona zagadnieniom z *Dietetyki w dermatologii i kosmetologii*. W jednym rozdziale zostały opisane *Znaczenie żywienia i poszczególnych składników odżywczych w profilaktyce i leczeniu wybranych chorób skóry i innych wybranych chorób przewlekłych*. W drugim analizie poddano *Wybrane składniki pokarmowe i czynniki wpływające korzystnie na funkcje skóry*. Należy podkreślić, że społeczno-edukacyjna rola obliuguje kosmetologa do propagowania zdrowego stylu życia, w tym prawidłowo zbilansowanego odżywiania, jak również aktywności fizycznej.

Dążność do atrakcyjnego wyglądu poprzez korygowanie wrodzonych bądź nabytych niedoskonałości i łagodzenie oznak starzenia się stanowi odwieczny i stale rosnący problem. Wybór metod poprawiających wygląd, omówionych w **Części VI** pt. *Estetyka medyczna i paramedyczna*, jest bardzo szeroki, a znajomość zabiegów z zakresu *Medycyny estetycznej, Chirurgii plastycznej twarzy, Chirurgii plastycznej sylwetki/ciała, Ginekologii estetycznej, Makijażu permanentnego oraz Tatuażu i piercingu* przez kosmetologa wydaje się konieczna. Wiedza ta predysponuje do bezpiecznej i bardziej efektywnej pracy z klientami, którzy korzystają z tego typu usług. W części tej zostały ogólnie scharakteryzowane współczesne estetyczne metody zabiegowe odmładzające, upiększające i korygujące. Odbiorcy usług stają się wysoce wymagający, zwłaszcza w przypadku, gdy zabiegi mogą zmniejszyć ich dyskomfort społeczny. Wobec takich oczekiwań kosmetolog powinien znać alternatywne metody zabiegowe spoza kosmetologii, które może polecić, jeżeli realnie oceni swoje możliwości (a raczej ich limit). Niemniej w postępowaniu estetycznym należy zawsze mieć na uwadze wdrażanie metod zapewniających kompleksowe działanie, które służy ogólnej poprawie wyglądu,

w tym podstawowej pielęgnacji, regeneracji i przebudowie skóry.

Część VII pt. *Psychologia biznesu dla kosmologów* zawiera treści o międzyspecjalistycznej tematyce dotyczącej *Marketingu usług kosmologicznych z elementami psychologii sprzedaży* oraz *Kosmologii w ujęciu psychologicznym*. Planowanie działań marketingowych i sprzedażowych usług, zdobycie i utrzymanie klientów jest trudne i niejednokrotnie kosztowne, ale bardzo istotne w rozwoju salonu usług kosmologicznych. W poświęconym tym zagadnieniom rozdziale proponowane są rozwiązania w zakresie podstawowych działań marketingowych i sprzedażowych, w celu zdobywania klientów oraz zwiększania sprzedaży i częstotliwości wizyt. Kolejny rozdział dotyczy psychologicznych aspektów pracy kosmologa, ponieważ w obszarze tym ważne jest nie tylko profesjonalne wykonywanie zabiegów, lecz także odpowiednie podejście do osób z nich korzystających. Kosmolog powinien wykazywać umiejętności miękkie, które pozwolą mu profesjonalnie i z satysfakcją wykonywać codzienną pracę, takie jak: wysoka kultura osobista, taktowność, umiejętność działania w grupie, życzliwość i pozytywne nastawienie w stosunku do klienta.

W **Części VIII** pt. *Prawo medyczne a kosmologia* podjęto opracowanie tematów związanych z prawnymi aspektami kosmologii, takimi jak: *Pojęcie zdrowia i choroby z perspektywy kosmologii*, *Zabiegi kosmetyczne – zakres i granice*, *Odpowiedzialność prawna kosmologa w związku z wykonywaniem czynności zawodowych* i *Etyka w zawodzie kosmologa*. Holistyczna definicja zdrowia, akceptowana przez WHO, pozwala na szerokie ujęcie zabiegów z zakresu kosmologii, mogą one bowiem zostać zakwalifikowane do kategorii świadczeń zdrowotnych, czyli działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia. Pozostaje pytanie jakie zabiegi może wykonywać lekarz medycyny estetycznej, a jakie kosmolog i kosmetyczka. Jednocześnie brak regulacji w obszarze uprawnień i obowiązków kosmologów prowadzi do dużej niepewności prawnej oraz znacznej rozbieżności między stanowiskiem organów państwowych a praktyką. Co więcej, etyka w zawodzie kosmologa stanowi w dużej mierze syntezę uniwersalnej etyki odnoszącej się do zdrowia z etyką zawodową działalności gospodarczej.